

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
ДОБУВНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ
УКРАЇНИ

43395955
01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, буд. 7, прим. 210-А,
Україна
+38 066 486 05 10

info@neiau.org
neiau.org

Від 15.01.21 № 6/21

Міністру захисту довкілля та природних ресурсів
України
Абрамовському Р.Р.

Голові Комітету Верховної Ради України з питань
екологічної політики та природокористування
Бондаренку О.В.

Заступнику голови Комітету Верховної Ради
України з питань екологічної політики та
природокористування
Маріковському О.В.

Голові Комітету Верховної Ради України з питань
аграрної та земельної політики
Сольському М.Т.

Голові Державної служби геології та надр України
Опімаху Р.Є.

Голові Виконавчого комітету реформ
Саакашвілі М.Н.

*Щодо впровадження у проекті Кодексу
про надра поняття «інтегрований
об'єкт надрокористування»*

Шановні панове!

Національна асоціація добувної промисловості України (НАДПУ), користуючись нагодою, висловлює свою щирю повагу, і з метою підтримки вітчизняних добувачів корисних копалин та виробників продукції з них звертається з такого важливого питання.

В Україні працюють близько 100 підприємств, які є власниками гірничо-збагачувальних та металургійних комбінатів та комплексів, виробничих підприємств, заводів і тд., які інтегровані в економіку, створюють робочі місця та інфраструктуру на місцях, переробляють видобуті в Україні корисні копалини. А це приносить значні надходження до бюджету та створює продукцію з вищою доданою вартістю.

На сьогодні такі комплекси змушені витратити зайві кошти, аби ризиковано змагатись на аукціоні за отримання права користування надрами на тій прилеглий території, де вже фактично функціонують їх підприємства, ними вкладено інвестиції, а при деяких з них побудовано і власні наукові R&D-центри.

Зазначені підприємства за умови спрощення отримання спецдозволів на геологорозвідку та розробку родовищ зможуть розширити діюче виробництво та відродити збиткове. Це забезпечить додаткові надходження до бюджетів різних рівнів, за попередніми підрахунками - щорічно близько 700 млн. грн., створить тисячі нових робочих місць, збільшить річний фонд оплати праці, що сприятиме збільшенню купівельної спроможності українців в регіонах.

Не можна не погодитися з тим, що такі спеціалізовані комплекси є базисом національної економіки, і не лише ті з них, які займаються видобутком та переробкою особливо цінних та незамінних мінеральних ресурсів. Створення збагаченої та переробленої продукції – це шлях до задоволення потреб внутрішнього та експортного ринку та генерування економічних зв'язків, які задіюють все більше і більше ресурсів, капіталу та робочої сили.

Перспективи добувної галузі колосальні - з розвідкою, видобутком, переробкою та використанням мінеральної сировини пов'язано до **50% промислового потенціалу та понад 20% трудових ресурсів країни**, а за сприяння держави у роботі діючих та будівництві нових ГЗК, ГМК тощо такий показник може зрости ще мінімум на 20%. Також видобувна промисловість України генерує значний попит на машинобудування, нові наукові розробки та програмне забезпечення для розвідки і управління гірничим і переробним обладнанням тощо.

Саме тому НАДПУ - як організація, що відстоює законні права та інтереси добувної промисловості України для її роботи на благо національної економіки - пропонує почути думку всієї індустрії, виробити консенсусне рішення впровадити норму щодо безаукціонного отримання спецдозволів для власників вищезгаданих підприємств у такому форматі:

Ми пропонуємо запровадити нове поняття:

«Інтегрований об'єкт надрокористування» (ІОН) - спеціалізований майновий комплекс, який має право отримати спеціальний дозвіл на користування надрами для геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки, та видобування корисних копалин загальнодержавного значення без проведення аукціону, і **який відповідає таким вимогам:**

є діючим і є виключно у власності заявника на отримання спецдозволу без аукціону;
побудований (реконструйований) з метою видобування та переробки корисних копалин з ділянки надр, на отримання спецдозволу на користування якою претендуватиме його власник;

при цьому він розташований на відстані не більше 50 кілометрів до цієї ділянки надр (цей критерій запобігатиме хаотичному та недобросовістно-конкурентному претендуванню на будь-які ділянки і логістично відповідає розташуванню максимальної кількості цих підприємств);

має виробничі потужності та кваліфікований персонал для завершеного циклу видобування та переробки корисних копалин;

не можуть відчувувати отриманий спецдозвіл, а реально працюватимуть за ним.

Ці критерії чітко встановлять коло потенційних і ефективних підприємств, які успішно працюють та здатні створювати корисну для економіки продукцію, і, що дуже важливо, не несуть у собі ризику отримання ділянки надр, аби перетворити її у так звану «сплячу» - адже ці інтегровані об'єкти реально створили виробництво і явно зацікавлені у його розвитку (для чого власне і звертаються за спецдозволом).

Більше того, Асоціація, бажаючи захистити інтереси і працюючої індустрії, і держави, пропонує ще один вагомий запобіжний інструмент – **створити Реєстр інтегрованих об'єктів надрокористування, куди будуть включені всі ці підприємства**, які формують значну частку економічного потенціалу України, дають тисячі робочих місць, а подекуди є навіть містоутворюючими підприємствами.

Адже за **29 років в Україні не створено єдиної бази відомостей про такі стратегічно важливі підприємства**, а між тим гірничодобувна промисловість сьогодні – це **40% загальних інвестицій країни, до 50% промислового потенціалу, 40% валютних надходжень від експорту сировини та готової продукції**.

За видобутком залізної руди Україна на п'ятому місці у світі (3-5% світового видобутку), за марганцевими рудами ми є лідером. Ресурси титанових руд України потенційно оцінено в 20%, а вже затверджені запаси - в 7-12 % світових, і тд.

Тому внесення ІОН у Реєстр досягне відразу кілька цілей:

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
ДОБУВНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ
УКРАЇНИ

43395955
01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, буд. 7, прим. 210-А,
Україна
+38 066 486 05 10

info@neiau.org
neiau.org

1) держава врешті матиме зведену інформацію щодо стратегічно важливої галузі;
2) власники ІОН не зможуть маніпулювати інформацією і будуть прагнути відповідати критеріям Реєстру;

3) надання спецдозволів значно спроститься і убезпечиться від зловживань – адже дозвільний орган буде чітко зорієнтований на дані Реєстру, впевнений у наданні дозволу ефективному виробнику і не потребуватиме інших зайвих пакетів документів.

Розпорядником Реєстру доцільно визначити Мінстратегпром, що лише додасть вагомості його внеску у державну розбудову як органу, що універсально та комплексно відстоює стратегічно важливі економічні інтереси України.

Отже, саме така чітка деталізація поняття **«інтегрований об'єкт надрокористування»** буде правовим запобіжником для уникнення зловживань і ліквідує таким чином недоліки колишніх норм про надання спецдозволів подібним майновим комплексам.

Такі напрацювання Асоціації вже отримали підтримку від добувної галузі у ході анкетування, проведеного НАДПУ серед поміж майже 1000 підприємств-надрокористувачів. **Вже протягом першого місяця з початку цього анкетування ми почали отримувати відповіді з підтримкою ідеї надання ІОН спецдозволів без аукціону** (а це, відповідно, означає і подальше створення ІОН продукції з вищою доданою вартістю, функціонування економіки, стабільні надходження до бюджету та створення нових робочих місць):

ТОВ «БСФ» (добування солі);

АГРАРНЕ ТОВ «ВЕЛЕС» (добування піску, глини, гравію, каоліну і виробництво сапонітової муки);

ТОВ «ХІПП-УЖГОРОД» (добування корисних копалин та розроблення кар'єрів, виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки);

ПрАТ «СУМІАГРОПРОМБУД» (виробництво кальцієвого добрива, добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю);

ПрАТ «ІНГУЛЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (видобуток і збагачення залізняку);

ДП «ВУГІЛЬНА КОМПАНІЯ «КРАСНОЛИМАНСЬКА» (добування кам'яного вугілля);

ТОВ «ВИРІВСЬКИЙ КАР'ЄР» (виробництво щебеню, добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю, піску, гравію, глини і каоліну);

АТ «ПОКРОВСЬКИЙ ГЗК» (видобуток марганцевої руди, її переробка і випуск марганцево-рудного концентрату);

ТОВ «МОТРОНІВСЬКИЙ ГЗК» (випуск цирконієвого, рутилового та ільменітового концентратів, видобуток руди);

ТОВ «ГБЛ» (видобуток газу);

ПрАТ «Запорізький залізорудний комбінат» (видобуток та переробка залізної руди);

ТОВ «ШАХТА 1-3 «НОВОГРОДІВСЬКА» (добування кам'яного та бурого вугілля);

ТОВ «ШАХТА «РОСІЯ» (добування кам'яного та бурого вугілля);

ПрАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГЗК» (видобуток залізної руди та виробництво залізорудних котунів);

ТОВ «БІЛАНІВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (видобуток залізної руди та виробництво залізорудних котунів);

ТОВ «ЄРИСТІВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (видобуток залізної руди та виробництво залізорудних котунів);

ТОВ «ФІРМА ТСБ» (виробництво мінеральних вод, інших безалкогольних напоїв та лікувальної солі);

ТОВ «ЙОДАНКА» (випуск мінеральної води збагаченої природним йодом, і фруктових вод);

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
ДОБУВНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ
УКРАЇНИ

43395955
01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, буд. 7, прим. 210-А,
Україна
+38 066 486 05 10

info@neiau.org
neiau.org

ТОВ «СВІТЛОВІДСЬКЕ КАР'ЄРОУПРАВЛІННЯ» (добування декоративного та будівельного каменю, піску, гравію), та багато інших.

Принадно повідомляємо, що Асоціація, як член Робочої групи при Міндовкілля з розробки проекту нового Кодексу про надра, пропонувала викладені вище норми про інтегровані об'єкти надрокористування до цього проекту та послідовно підтримує їх включення до його редакції, яку 07.12.2020 оприлюднено на сайті Міндовкілля.

Крім того, нами надано аналогічні пропозиції до законопроекту № 4187 (ініц. нар. деп. П.В. Якименко).

Підсумовуючи викладене, Асоціація просить:

- підтримати відповідно до своєї компетенції норми щодо інтегрованих об'єктів надрокористування, які включено до оприлюдненого на сайті Міндовкілля проекту Кодексу про надра;

- підтримати також принадно їх при розгляді законопроекту № 4187.

Адже варто усвідомити: в цьому випадку можливі отримані кошти від розпродажу спецдозволів на аукціонах очевидно не перебільшать в довгостроковій перспективі все більш зростаючих надходжень - від експорту ІОН своєї продукції з вищою доданою вартістю, сплати ІОН прямих податків (а також непрямих податків від розвитку суміжних галузей в регіоні), розвитку інфраструктури, збільшення робочих місць і тд.

На разі Україна посідає 43-тє місце у світі за поточним рівнем розвитку промисловості та відноситься до країн з рівнем розвитку промислового потенціалу, нижчим за середній.

Саме тому ми мусимо покращити цей показник і вжити всі дієві заходи для сприяння розвитку діючих добувних та переробних підприємств, а також – створенню нових, і сьогодні ми маємо для цього законотворчу нагоду.

Важливо максимально зберегти і примножити результати і потенціал успішних лідерів вітчизняної добувної галузі, адже Україна є не лише аграрною, а й розвиненою індустріальною державою.

Асоціація зичить сил та натхнення для прийняття зважених рішень при реалізації своїх важливих обов'язків, а також сподівається на приділення гідної уваги цьому питанню та виважений державницький підхід до його врегулювання, що дозволить ефективно функціонувати підприємствам добувної галузі України.

З повагою та готовністю до співпраці.

Виконавчий директор

Оксана ОРИНЧАК

